

Bakalářský studijní program: **Ekonomika a management**

Studijní obor: **Účetnictví a finanční řízení podniku**

Vedení daňové evidence ve vybrané firmě

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

Autor: **Kristýna STARCOVÁ**

Vedoucí bakalářské práce: **Ing. Jana FIALOVÁ, Ph.D.**

Praha, 2020

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma Vedení daňové evidence ve vybrané firmě zpracovala samostatně pod odborným vedením vedoucí bakalářské práce Ing. Jany Fialové, Ph.D. a že veškeré použité zdroje jsem uvedla v Seznamu použité literatury.

V Praze dne

.....

Kristýna Starcová

Poděkování

Tímto bych ráda poděkovala své vedoucí Ing. Janě Fialové, Ph.D. za cenné rady a připomínky při zpracování bakalářské práce. Dále bych ráda poděkovala své rodině za podporu při studiu a psaní bakalářské práce.

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor	Kristýna STARCOVÁ
Bakalářský studijní program	Ekonomika a management
Obor	Účetnictví a finanční řízení podniku
Název	Vedení daňové evidence ve vybrané firmě
Název (v angličtině)	Keeping tax records in a specific company

Zásady pro vypracování:

Cíl práce: Cílem této bakalářské práce je vymezení výhod a nevýhod vedení daňové evidence ve vybrané firmě fyzické osoby a návrh opatření k optimalizaci vedení této evidence.

Postup práce:

1. Studium literatury z oblasti daňové evidence
2. Vysvětlení základních pojmů a principů daňové evidence
3. Právní úprava daňové evidence, porovnání s účetní evidencí, daňový dopad obou druhů evidencí na základ daně
4. Vedení daňové evidence ve vybrané firmě
5. Zhodnocení vedení daňové evidence konkrétní firmy, navrhnout optimalizační opatření

Metody: Rešerše, analýza, komparace, hodnocení

Rozsah práce: 40 - 55

Seznam odborné literatury:

1. BĚHOUNEK, Pavel. *Daňové zákony: v úplném znění k 1. 1. 2019*. Olomouc: ANAG, 2019, 320 s. ISBN 978-80-7554-186-4.
2. CARLSON, Bob. How Long Should You Keep Tax Returns? Longer Than You Think. In: *Forbes* [online]. Dostupné z: <https://www.forbes.com/sites/bobcarlson/2018/07/09/how-long-should-you-keep-tax-returns-longer-than-you-think/#58f713fb4b36>
3. DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK. *Daňová evidence podnikatelů: 2019*. 16. vyd. Praha: Grada, 2019, 144 s. ISBN 978-80-271-2631-6.
4. ŠTOHL, Pavel. *Daně 2018: výklad a praktické příklady*. 6. vyd. Znojmo: Soukromá vysoká škola ekonomická Znojmo, 2018, 200 s. ISBN 978-80-87314-91-3.
5. ŠTOHL, Pavel. *Daňová evidence 2019*. Znojmo: Štohl – Vzdělávací středisko Znojmo, 2019, 164 s. ISBN 978-80-88221-24-1.

Datum zadání bakalářské práce: duben 2019

Termín odevzdání bakalářské práce: duben 2020

Kristýna STARCOVÁ
student

Ing. Jana FIALOVÁ, Ph.D.
vedoucí bakalářské práce

doc. Ing. Hana BŘEZINOVÁ, CSc.
garant studijního oboru

doc. Ing. Hana BŘEZINOVÁ, CSc.
rektorka SVŠE Znojmo

ABSTRAKT

Tato bakalářská práce na téma Vedení daňové evidence ve vybrané firmě se zabývá základní charakteristikou a principy daňové evidence. Je také orientovaná na problematiku vedení daňové evidence, její výhody a nevýhody. V teoretické části jsou popsány jednotlivé složky daňové evidence, její právní úprava, porovnání s účetnictvím a daňový dopad obou druhů evidencí na základ daně. V praktické části je na konkrétním příkladu podnikatele naznačeno vedení daňové evidence v praxi, dále pomocí analýzy a komparace zhodnocení vedení daňové evidence a následný návrh opatření k optimalizaci vedení této evidence ve vybrané firmě.

Klíčová slova: Daňová evidence, daň, účetnictví, podnikatel, daň z příjmů

ABSTRACT

This bachelor thesis on topic “Keeping tax records in a specific company” deals with basic characteristics and principles of tax records keeping. It focuses on the issues of tax records keeping and their advantages and disadvantages. The theoretical part describes individual components of tax records keeping, their legislation, comparison to accounting records and tax impact of both records keeping on the tax basis. The practical part describes tax records keeping in practice on an example of a specific businessperson. Next, assessment of the tax records keeping is carried out using the methods of analysis and comparison and in conclusion, a proposal leading to optimisation of tax records keeping in this specific company is made.

Key words: Tax records keeping, tax, accounting, a businessperson, income tax

OBSAH

1	ÚVOD	9
2	CÍL PRÁCE A METODIKA	10
3	TEORETICKÁ ČÁST	11
3.1	PODNIKÁNÍ FYZICKÝCH OSOB	11
3.2	DAŇ Z PŘÍJMŮ FYZICKÝCH OSOB	12
3.3	EVIDENCE PODNIKATELSKÉ ČINNOSTI FYZICKÉ OSOBY	13
3.4	DAŇOVÁ EVIDENCE.....	13
3.4.1	Právní úprava daňové evidence	14
3.4.2	Předmět a cíl daňové evidence	14
3.4.3	Evidence příjmů a výdajů	16
3.4.4	Deník příjmů a výdajů	17
3.4.5	Evidence pohledávek	18
3.4.6	Evidence dluhů	18
3.4.7	Evidence daně z přidané hodnoty	18
3.4.8	Evidence dlouhodobého majetku.....	19
3.4.9	Uzávěrkové operace	21
3.5	ROZDÍLY MEZI DAŇOVOU EVIDENCÍ A ÚČETNICTVÍM	23
3.6	DAŇOVÝ DOPAD V DAŇOVÉ EVIDENCI A ÚČETNICTVÍ	24
3.7	SHRNUTÍ TEORETICKÉ ČÁSTI	25
4	PRAKTICKÁ ČÁST	26
4.1	CHARAKTERISTIKA VYBRANÉ FIRMY	26
4.1.1	Předmět podnikání	26
4.1.2	Vývoj daňové povinnosti.....	27
4.2	ÚČETNÍ PROGRAM.....	28
4.3	VEDENÍ DAŇOVÉ EVIDENCE U PODNIKATELE XY	30
4.3.1	Peněžní deník.....	30
4.3.2	Závazky a pohledávky	32
4.3.3	Pokladna	33
4.3.4	Banka	33
4.3.5	Zpracování DPH.....	34
4.3.6	Evidence majetku	34
4.3.7	Knihy jízd	35
4.4	SILNIČNÍ DAŇ.....	35
4.5	UZAVŘENÍ DAŇOVÉ EVIDENCE PODNIKATELE	36
4.6	DAŇOVÉ PŘIZNÁNÍ PODNIKATELE XY	36

4.6.1	Konečné stavy v daňovém přiznání.....	37
4.6.2	Zálohy na zdravotní a sociální pojištění.....	38
4.7	VÝHODY A NEVÝHODY VEDENÍ DAŇOVÉ EVIDENCE.....	40
4.8	DOPORUČENÍ	40
5	ZÁVĚR.....	42
6	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	43
7	SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ.....	45
8	SEZNAM ZKRATEK.....	46

1 ÚVOD

V posledních letech v České republice stále přibývá mnoho podnikatelů a firem. Důvodem může být hlavně spousta příležitostí na trhu v různých odvětvích podnikání a také určitá volnost a flexibilní pracovní doba. Založit si firmu nebo živnost dnes není moc složité, podnikání však přináší určité nevýhody oproti zaměstnaneckému poměru, jako je například hrozba neúspěchu na trhu, konkurence nebo mnohem větší administrativní zatížení a povinnosti. Podnikatelé však také čelí celkovému daňovému zatížení na dani z příjmů a odvodech na zdravotní a sociální pojištění. K těmto odvodům a také k evidenci podnikatelské činnosti slouží podnikateli daňová evidence nebo v některých případech povinné účetnictví.

Ve své bakalářské práci se budu zabývat vysvětlením základních pojmů daňové evidence, možnostmi jejího fungování a povinnostmi fyzických osob, které ji vedou. V teoretické části vysvětlím základní pojmy při vedení daňové evidence, uvedu odlišnosti daňovou evidenci od účetnictví, daňový dopad obou evidencí a její právní úpravu. V praktické části uvedu ukázkou reálného vedení daňové evidence na konkrétní firmě.

Téma vedení daňové evidence jsem si vybrala, protože se již 3 roky v praxi věnuji vedení daňové evidenci jedné fyzické osoby.

2 CÍL PRÁCE A METODIKA

Hlavním cílem této bakalářské práce je vymežit výhody a nevýhody vedení daňové evidence ve vybrané firmě fyzické osoby a navrhnout opatření k optimalizaci vedení této evidence. Dále také naleznout nedostatky vedení daňové evidence v konkrétní firmě a doporučit návrh na zlepšení. V teoretické části budou vymezeny základní a potřebné informace formou literární rešerše zaměřené na daňovou evidenci. Dále budu využívat analýzu, komparaci a celkové hodnocení.

- 1) Vysvětlení základních pojmů a principů daňové evidence
- 2) Právní úprava daňové evidence, porovnání s účetní evidencí, daňový dopad obou druhů evidencí na základ daně
- 3) Vedení daňové evidence ve vybrané firmě
- 4) Zhodnocení vedení daňové evidence konkrétní firmy, navrhnout optimalizační opatření

Dalším cílem je také studium odborné literatury z oblasti daňové evidence a účetnictví, které je důležité pro teoretickou část práce.

K vypracování praktické části bude využito také osobního rozhovoru se zvoleným podnikatelem. Získaná data budou zpracována a následně analyzována pro zjištění výhod a nevýhod vedení daňové evidence u tohoto podnikatele. Na základně těchto výhod a nevýhod bude doporučena optimalizace vedení této evidence.

3 TEORETICKÁ ČÁST

3.1 Podnikání fyzických osob

Podnikatel je osoba, která je samostatně výdělečně činná, činnost vykonává na vlastní účet a odpovědnost, činí tak soustavně a za účelem dosažení zisku, na základě živnostenského nebo jiného oprávnění. (Truhlářová, 2018)

Živnostenské podnikání je řízeno zákonem o živnostenském podnikání. Živností se rozumí soustavná činnost provozovaná samostatně, vlastním jménem, na vlastní odpovědnost a za účelem dosažení zisku. (Truhlářová, 2018)

Živnosti se rozdělují na (Truhlářová, 2018):

- 1) Ohlašovací – při splnění podmínek jsou provozovány na základě ohlášení.
 - a) Volné živnosti – nemají jako podmínku odbornou způsobilost nebo praxi
 - b) Řemeslné živnosti – podmínkou je odborné vzdělání v oboru nebo praxe
 - c) Vázané živnosti – podmínkou je odborná způsobilost, uvedená v příloze č. 2 živnostenského zákona
- 2) Koncesované – smějí být provozovány pouze na základě koncese, podmínky odborné způsobilosti jsou uvedeny v příloze č. 4 zákona.

Ohlášení živností se vyřizuje na příslušném živnostenském úřadě, žadatel musí také splňovat všeobecné podmínky provozování živnosti – plná svéprávnost a bezúhonnost. V ohlášení se uvádí jméno a příjmení, státní občanství, adresa bydliště, rodné číslo, datum narození, předmět podnikání a provozovnu, ve které bude podnikání provozováno. Je také potřeba předložit živnostenskému úřadu potřebné dokumenty k založení živnosti, a to občanský průkaz, doklady prokazující odbornou způsobilost, je-li třeba, a doklad o zaplacení správního poplatku, který je 1000 korun. Pokud podnikatel nemá požadovanou odbornou kvalifikaci nebo praxi, může i přesto podnikat v daném oboru, stanoví-li si odpovědného zástupce, který musí ještě doložit své doklady o požadované odborné způsobilosti a prohlášení odpovědného zástupce, že souhlasí s funkcí, pokud prohlášení není podepsáno osobně na živnostenském úřadě, je zapotřebí nechat podpis úředně ověřit. Pro ohlášení živnosti se používá tzv. Jednotný registrační formulář vydaný Ministerstvem průmyslu a obchodu, kterým podnikatel ohlásí živnost a oznámí zahájení samostatné výdělečné činnosti OSVČ České správě sociálního zabezpečení a zdravotní pojišťovně. (Truhlářová, 2018)

3.2 Daň z příjmů fyzických osob

Povinnost k dani z příjmů fyzických osob se řídí zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů platný pro daný rok. Příjem se rozumí peněžní i nepeněžní dosažený i směnou. (Finanční správa, 2018) „Předmětem daně z příjmů fyzických osob jsou (Běhounek, 2019, s. 11-16):

- a) příjmy ze závislé činnosti § 6 ZDP,
- b) příjmy ze samostatné činnosti § 7 ZDP,
- c) příjmy z kapitálového majetku § 8 ZDP,
- d) příjmy z nájmu § 9 ZDP,
- e) ostatní příjmy § 10 ZDP.“

Bakalářská práce se zabývá především skupinou b) příjmů ze samostatné činnosti „Příjmem ze samostatné činnosti, pokud nepatří do příjmů uvedených v § 6, je (Běhounek, 2019, s. 13):

- a) příjem ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství,
- b) příjem ze živnostenského podnikání,
- c) příjem z jiného podnikání neuvedeného v písmenech a) a b), ke kterému je potřeba podnikatelského oprávnění,
- d) podíl společníka veřejné obchodní společnosti a komplementáře komanditní společnosti na zisku.

Příjmem ze samostatné činnosti, pokud nepatří do příjmů uvedených v § 6, je dále

- a) příjem z užití nebo poskytnutí práv z průmyslového vlastnictví, autorských práv včetně práv příbuzných právu autorskému, a to včetně příjmů z vydávání, rozmnožování a rozšiřování literárních a jiných děl vlastním nákladem,
- b) příjem z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku,
- c) příjem z výkonu nezávislého povolání.“

Všechny tyto výše uvedené příjmy se v České republice zdaňují sazbou 15 %. Daňové priznání je povinen podat každý, jehož příjmy za rok přesáhly 15 000 Kč, pokud nejde o od daně osvobozené příjmy nebo o příjmy, z nichž se daň vybírá srážkovou daní (§ 36 ZDP). Pokud roční příjem OSVČ pro rok 2019 přesáhne částku 1 569 552 Kč, je poplatník povinen zaplatit solidární daň. Tento limit je čtyřiceti osminásobek stanovené průměrné roční mzdy, proto se každý rok neustále zvyšuje. Solidární zvýšení daně je 7 % a vypočítáme jí z částky nad limitem.

Pro zaměstnance je limitem měsíční příjem nad 130 796 Kč hrubého pro rok 2019, pokud se limit přesáhne, daň se automaticky strhne z výplaty. V tomto případě je limit čtyřiceti osminásobek stanovené průměrné měsíční mzdy. (Solidární daň neplatí jen boháči, ale i běžní zaměstnanci. Jak ji získáte zpět? 2019)

3.3 Evidence podnikatelské činnosti fyzické osoby

Podnikatelskou činnost jde evidovat buď formou daňové evidence nebo vedením účetnictví. Pokud fyzická osoba dosahuje příjmů z podnikání a jiné samostatně výdělečné činnosti, není ze zákona povinna vést účetnictví. Pokud se k tomu sama dobrovolně nerozhodne, vede daňovou evidenci. (Právnícké osoby jsou vždy účetní jednotkou – musí vést účetnictví, bez ohledu na výši obratu). Existuje ještě další způsob evidence pro zjištění základu daně z příjmů FO, pokud podnikatel vede pouze záznamy o příjmech a pohledávkách, lze výdaje uplatnit paušální částkou (Štohl, 2019, s. 10):

- a) „80% paušál (zemědělci, řemeslné živnosti) – nejvýše do částky 800 000 Kč,
- b) 60% paušál (ostatní živnosti) – nejvýše do částky 600 000 Kč,
- c) 40% paušál (advokáti, autoři) – nejvýše do částky 300 000 Kč,
- d) 30% paušál (příjmy z nájmu) – nejvýše do částky 400 000 Kč.“ (Běhounek, 2019, s.14)

„Fyzická osoba má povinnost vést účetnictví zejména v těchto případech (Zákon o účetnictví, 2018):

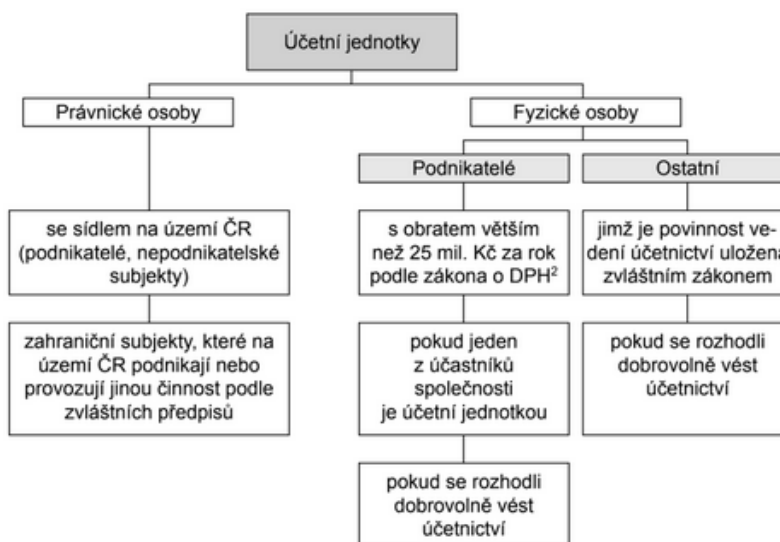
- a) pokud je zapsaná v obchodním rejstříku
- b) pokud její obrat za bezprostředně předcházející kalendářní rok přesáhl částku 25 mil. Kč
- c) pokud se rozhodla dobrovolně vést účetnictví
- d) pokud je účastníkem sdružení bez právní subjektivity a alespoň jeden z účastníků tohoto sdružení je účetní jednotkou“

3.4 Daňová evidence

Cílem daňové evidence je poskytnutí údajů potřebných pro zjištění základu daně z příjmu. Vedou ji subjekty, které nejsou účetní jednotkou podle zákona č. 563/1991 Sb., o účetnictví. „Za účetní jednotky se podle § 1 tohoto zákona považují právnické a některé fyzické osoby, jak je znázorněno na obrázku č. 1. Novela zákona o účetnictví, která vstoupila v platnost od

1. 1. 2004, uložila účetním jednotkám vést podvojně účetnictví a současně zrušila původní jednoduché účetnictví. Místo jednoduchého účetnictví byla pro podnikatele zavedena daňová evidence v podobě záznamů pro daňové účely“ (Dušek a Sedláček, 2019, s. 8)

Obrázek 1: Účetní jednotky

Zdroj: Dušek a Sedláček, 2019, s.8

3.4.1 Právní úprava daňové evidence

„Legislativně je daňová evidence upravena zákonem č. 586/1992 Sb., o daních z příjmu, ve znění pozdějších předpisů. I když novela zákona o účetnictví již neuvažovala v roce 2004 s jednoduchým účetnictvím byla dána fyzickým osobám, prokazujícím povinnosti pro daňové účely, možnost přechodného období tak, aby 1. 1. 2005 bylo jednoduché účetnictví nahrazeno daňovou evidencí“ (Dušek a Sedláček, 2019, s. 8)

3.4.2 Předmět a cíl daňové evidence

Daňová evidence je obdobou tehdejšího jednoduchého účetnictví, je ale méně náročná, co se týče administrativy, metodické stránky a klade nižší nároky na technické vybavení. Zachycuje pouze peněžní toky, které bezprostředně souvisejí s podnikatelskou činností, a stav majetku a dluhů podnikatele na konci zdaňovacího období. Také jako klasické účetnictví zachycuje složky majetku, které podléhají evidenci, a určuje metody oceňování majetku a dluhů. Povinnost daňové evidence je hlavně ji uchovávat za všechna zdaňovací období, za která se vyměruje daň. (Dušek a Sedláček, 2019, s. 9)

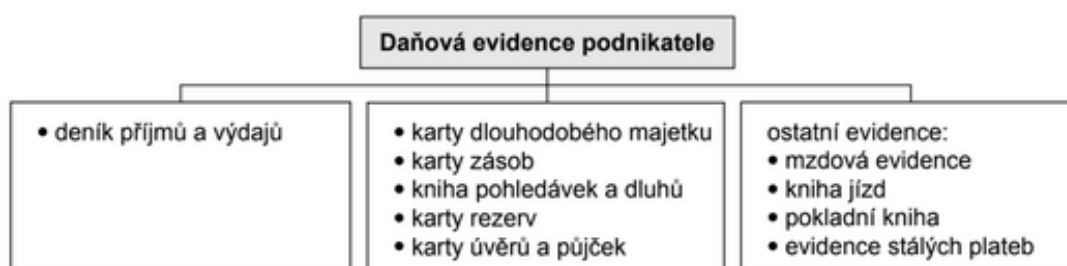
Podnikatel má povinnost uchovávat daňové doklady po dobu pěti let, počínaje koncem účetního období, kterého se týkají. (Carlson, 2018)

Poplatníci daně z příjmů jsou povinni vést následující dokumentaci, podle toho, jaký druh příjmů získávají (Dušek a Sedláček, 2019, s. 9):

- Podnikatelé, kteří uplatňují výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů v paušální výši (podle §7 odst. 9, zákona o daních z příjmů) – Evidenci příjmů a pohledávek souvisejících s podnikáním.
- Podnikatelé, kteří mají příjmy z pronájmu a uplatňující výdaje na dosažení, zajištění a udržení těchto příjmů (podle § 9 zákona o daních z příjmů) - Evidenci o příjmech a výdajích v časovém sledu, evidenci hmotného majetku (odpisovaného), evidenci o tvorbě a použití rezervy (pokud se vytváří), evidenci o pohledávkách a dlužích ve zdaňovacím období, evidenci mzdových listů, pokud jsou vypláceny mzdy.
- Podnikatelé, kteří mají příjmy ze samostatně výdělečné činnosti a uplatňují výdaje vynaložené na jejich udržení a zajištění – daňovou evidenci ve smyslu § 7b zákona o daních z příjmu.

V následujícím obrázku jsou zobrazeny možné složky daňové evidence, které se používají nejčastěji v praxi.

Obrázek 2: Struktura daňové evidence podnikatele

Zdroj: Dušek a Sedláček, 2019, s. 16

Hlavní cíl daňové evidence je zjištění základu daně z příjmů, ale také pro řízení podnikatelské činnosti, neboť poskytuje přehled o stavu a pohybu majetku a dluhů podnikatele. Postup daňové evidence se opírá o prvotní doklady, které dále třídí a sumarizuje. (Dušek a Sedláček, 2019, s. 11)

„Dalším úkolem daňové evidence je zajistit povinnosti plynoucí podnikateli z § 100 zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty, pokud je registrovaným plátcem této daně. Daňová evidence musí poskytovat zejména údaje potřebné pro správné stanovení daňové povinnosti a musí být vedena v členění potřebném pro sestavení měsíčního nebo čtvrtletního daňového přiznání. Plátce DPH je povinen vést také evidenci uskutečněných plnění, která nejsou zdanitelná.“ (Dušek a Sedláček, 2019, s. 11)

3.4.3 Evidence příjmů a výdajů

V daňové evidenci je nejdůležitější knihou deník příjmů a výdajů (peněžní deník), ve kterém se zachycují hospodářské operace v podobě příjmu nebo výdaje peněžních prostředků. Přesná podoba evidence příjmů a výdajů není předepsána. (Štohl, 2019, s. 38)

Základní členění příjmů (Dušek a Sedláček, 2019, s. 23-24):

- Peněžní příjmy
- Nepeněžní příjmy
- Příjmy dosažené směnou

Do evidence jsou zaznamenány pouze uskutečněné přítoky peněz. Předmětem DE jsou, ale také nepeněžité příjmy jako například zápočet vzájemných pohledávek a dluhů. Pokud přijímá podnikatel platby v hotovosti, je povinen vést evidenci denních tržeb. Příjmy v cizích měnách je potřeba přepočítat na české koruny jednotným kurzem, který stanoví Ministerstvo financí. (Dušek a Sedláček, 2019, s. 23-24)

Výdaje rozdělujeme pouze na a) peněžní daňové výdaje a b) nepeněžní daňové výdaje. Jedná se o výdaje vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů. Nepeněžité výdaje, které snižují základ daně, jsou například odpisy dlouhodobého majetku, tvorba rezerv atd. Aby byly některé výdaje daňově uznatelné, i když nebyly zaplacené, musí být, ale splněny podmínky pro odpisování (§26 ZDP), především vlastnictví. (Dušek a Sedláček, 2019, s. 23-24)

„Neuplatní-li poplatník výdaje prokazatelně vynaložené na dosažení, zajištění a udržení příjmů, může uplatnit výdaje, s výjimkou uvedenou v § 12, ve výši (Běhounek, 2019, s. 14):

- a) 80% z příjmů ze zemědělské výroby, lesního a vodního hospodářství a z příjmů z živnostenského podnikání řemeslného; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 800 000 Kč,

- b) 60% z příjmů ze živnostenského podnikání; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 600 000 Kč,
- c) 30% z příjmů z nájmu majetku zařazeného v obchodním majetku; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 300 000 Kč,
- d) 40% z jiných příjmů ze samostatné činnosti, s výjimkou příjmů podle odstavce 1 písm. d) a odstavce 6; nejvýše lze však uplatnit výdaje do částky 400 000 Kč.

Způsob uplatnění výdajů podle tohoto odstavce nelze zpětně měnit.“

3.4.4 Deník příjmů a výdajů

Do deníku se zachycují peněžní příjmy a výdaje, údaje se uvádějí chronologicky podle jednotlivých peněžních dokladů. Obsahem deníku jsou tyto údaje (Dušek a Sedláček, 2019, s. 27):

- a) „datum uskutečnění transakce (zápisu do deníku),
- b) označení dokladu,
- c) stručný popis transakce,
- d) přehled o celkových příjmech,
- e) přehled o příjmech, které jsou předmětem daně z příjmů v členění podle dílčích základů daně,
- f) přehled o přijaté a zaplacené dani z přidané hodnoty,
- g) přehled o celkových výdajích,
- h) přehled o výdajích, souvisejících s příjmy, které jsou předmětem daně z příjmů,
- i) přehled o úpravách podle § 23 a ostatních podle zákona o daních z příjmů, které zvyšují nebo snižují rozdíl mezi příjmy a výdaji za zdaňovací období“

Deník příjmů a výdajů (peněžní deník) je nejdůležitější knihou v daňové evidenci, do kterého se zaznamenává příjem nebo výdej peněžních prostředků. Zaznamenáváme zde hlavně položky na základě pokladních dokladů a bankovních výpisů, nezaznamenávají se zde operace, které mají charakter předpisu plateb. Do peněžního deníku se také zaznamenávají průběžné položky – převody peněz mezi pokladnou a bankovním účtem. Na konci zdaňovacího období, je zapotřebí zjistit skutečnou hodnotu majetku a dluhů a případné rozdíly uvést do daňové evidence. Proveďte se také zjištění konečných součtů a zjistí se celkové příjmy, podléhající zdanění a s nimi související výdaje. (Dušek a Sedláček, 2019, s. 27)

3.4.5 Evidence pohledávek

Pohledávky vyjadřují nároky věřitele na smluvně domluvených sumách v penězích, např. za dodání zboží či služby. Jsou aktivy (majetkem) podnikatele a mohou být podle místa vzniku tuzemské nebo zahraniční. Dále se člení podle doby splatnosti na krátkodobé a dlouhodobé. (Dušek a Sedláček, 2019)

„Pohledávky se oceňují podle § 5 odst. 9 zákona č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů, ve znění pozdějších předpisů a sice: jmenovitou hodnotou, pořizovací cenou, cenou určenou při bezúplatném nabytí.“ Do pořizovací ceny se zahrnuje mimo jiné také náklady související s pořízením, např. výdaje za právníka či znalecké ocenění. Pokud má podnikatel na konci období neuhrazené pohledávky v cizí měně, je potřeba je převést na české koruny, a to sice jednotným kursem vyhlášeným Ministerstvem financí nebo aktuálním kurzem České národní banky platným k 31.12. daného roku. Daňová evidence by měla především poskytovat informace podnikateli, jaké pohledávky vlastní, v jaké výši a vůči komu. (Dušek a Sedláček, 2019, s. 32)

3.4.6 Evidence dluhů

Dluhy se evidují podobně jako pohledávky, jsou to v penězích vyjádřené povinnosti dlužníka uhradit dané částky. Jsou to pasiva podnikatele. Vznikají při obchodních vztazích, např. při převzetí výrobků či zboží. V případě neuhrazené faktury do data splatnosti vzniká dodavateli nárok na naúčtování penále z prodlení platby. Člení se na krátkodobé, dlouhodobé, tuzemské a zahraniční. Oceňují se jmenovitou hodnotou a pořizovací cenou. Na konci zdaňovacího období je potřeba jako u pohledávek dluhy přepočítat na české koruny. (Dušek a Sedláček, 2019)

3.4.7 Evidence daně z přidané hodnoty

DPH je nepřímá daň, která je vybírána v ceně zdanitelného plnění. Osoba povinná k dani je fyzická osoba, která uskutečňuje ekonomickou činnost. Předmětem daně jsou plnění s místem plnění v tuzemsku a jde-li o plnění za úplatu, plnění uskuteční osoba povinná k dani. Tato plnění jsou buď zdanitelná nebo osvobozená. Povinnost registrace k dani vzniká fyzickým osobám ve vícero případech, nejrozšířenější je však překročení hranice obratu 1 milion Kč za 12 po sobě jdoucích kalendářních měsíců. „DPH může být evidováno v rámci knihy pohledávek a dluhů nebo odděleně v členění na DPH na výstupu a na vstupu, zvláště pro základní

a sníženou sazbu daně. (Dušek a Sedláček, 2019)

Evidence musí být vedena tak, aby byly prokázány pro účely daňového řízení (Dušek a Sedláček, 2019, s. 42):

1. daňové dluhy za každé zdaňovací období,
2. nárok na odpočet a vrácení daně za zdaňovací období,
3. zaplacené zálohy na daň,
4. zúčtování daní jako výsledek za zdaňovací období ve vazbě na daňové přiznání.“

3.4.8 Evidence dlouhodobého majetku

Dlouhodobý majetek je vymezen jako majetek s dobou životnosti delší než jeden rok, nespotřebovává se jednorázově, ale postupně což znamená, že ho nelze jednorázově zahrnout přímo do nákladů, ale musí se odpisovat. Člení se na dlouhodobý hmotný majetek, dlouhodobý nehmotný majetek (např. software, ocenitelná práva) a na dlouhodobý finanční majetek. Oceňování je vstupní cenou, kterou se rozumí pořizovací cena, reprodukční pořizovací cena (majetek zjištěný při inventarizaci) a vlastními náklady. Evidenci dlouhodobého majetku upravuje vyhláška č. 500/2002 Sb., kterou provádějí ustanovení zákona č. 563/1991 Sb., účetnictví. Podle této vyhlášky by měla evidence majetku splňovat určité požadavky a obsahovat tyto údaje (Dušek a Sedláček, 2019, s. 47):

- „název nebo popis složky majetku (nebo jeho číselné označení),
- ocenění,
- datum pořízení nebo datum uvedení do užívání (pokud není shodné),
- zvolený způsob daňových odpisů,
- částky daňových odpisů za zdaňovací období,
- zřízené zástavní právo, příp. věcné břemeno,
- datum a způsob vyřazení.“

Postupné opotřebování majetku se vyjadřuje prostřednictvím odpisů, jakožto postupné zahrnování jeho vstupní ceny do daňových výdajů. Odepisuje se v souladu s § 26–33 zákona o daních z příjmů, tento zákon vymezuje dva různé způsoby odpisování – rovnoměrné a zrychlené odpisování. Podnikatel se může sám rozhodnout, který způsob bude využívat, musí však v něm pokračovat až do úplného odepsání majetku. Pouze v případě, kdy převezme majetek od předchozího vlastníka, je povinen pokračovat ve stejném způsobu odpisování jako

původní vlastník. Jednotlivý majetek se rozděluje do šesti odpisových skupin uvedené v příloze č. 1 zákona o daních z příjmů, kde je vymezeno, jaký majetek, do které skupiny patří. Dle tohoto rozdělení je určena doba odpisování majetku a platí zde, že doba odpisování je stejná u obou způsobů odpisování majetku. (Dušek a Sedláček, 2019)

V případě rovnoměrného odpisování se každý rok odpisuje stále stejná částka kromě prvního roku, výpočet se provede následujícím způsobem podle Vzorce 1 (Dušek a Sedláček, 2019, s. 51):

$$\text{Odpis} = \text{Vstupní cena} * (\text{Sazba} / 100) \quad (1)$$

V Tabulce 1 nalezneme podle druhu majetku jeho odpisovou skupinu a sazbu, kterou potřebujeme pro výpočet vzorečku odpisu. Odpisová sazba se v prvním roce a v dalších letech liší, proto je potřeba do vzorečku po prvním roce dosadit jinou sazbu.

Tabulka 1: Roční odpisové sazby pro rovnoměrné odpisování

Odpisová skupina	Roční odpisová sazba v %		
	V 1. roce	V dalších letech	Pro zvýšenou VC
1	20	40	33,3
2	11	22,25	20
3	5,5	10,5	10
4	2,15	5,15	5
5	1,4	3,4	3,4
6	1,02	2,02	2

Zdroj: Dušek a Sedláček, 2019, s. 51

Při zrychleném odpisování se nejprve odečte nejvyšší částka, která se postupně snižuje kromě prvního roku, vypočítáme následovně podle Vzorce 2 a 3 (Dušek a Sedláček, 2019, s. 53):

$$\text{Odpis 1. rok} = \text{Vstupní cena} / \text{Koeficient} \quad (2)$$

$$\text{Odpis pro další roky} = (2 * \text{Zůstatková cena}) / (\text{Koeficient pro další roky} - \text{rok odepisování}) \quad (3)$$

V Tabulce 2 nalezneme potřebné koeficienty pro výpočet odpisů zrychleným způsobem, koeficienty dosadíme do vzorečků pro jednotlivé roky. Podle druhu majetku zvolíme odpisovou skupinu. Stejně jako v Tabulce 1 jsou koeficienty pro první rok a další roky jiné. Najdeme zde také koeficienty pro zvýšenou vstupní cenu majetku.

Tabulka 2: Koeficienty pro zrychlené odpisování

Odpisová skupina	Koeficienty pro zrychlené odpisování		
	V 1. roce	V dalších letech	Pro zvýšenou VC
1	3	4	3
2	5	6	5
3	10	11	10
4	20	21	20
5	30	31	30
6	50	51	50

Zdroj: Dušek a Sedláček, 2019, s. 53

3.4.9 Uzávěrkové operace

Zákon o účetnictví stanovuje pro všechny účetní jednotky i pro jednotky, které využívají daňovou evidenci, povinnost uzavřít k poslednímu dni účetního období účetní knihy a sestavit účetní závěrku. Závěrku daňové evidence tvoří výkaz o příjmech a výdajích a výkaz o majetku a závazcích, který je součástí daňového přiznání k dani z příjmů. Vychází se z údajů vedených v jednotlivých knihách daňové evidence. Sestavení závěrky však předchází operace, které údaje v knihách sumarizují, doplňují a upravují. Tento proces se nazývá uzávěrka a předchází ji inventarizace majetku a závazků. Inventarizace ověřuje, zda stav majetku a závazků v daňové evidenci ke dni závěrky odpovídá skutečnému stavu. Skládá se ze tří kroků, a to zjištění skutečného stavu majetku, zásob, pohledávek a dluhů, porovnání skutečného stavu se stavem v daňové evidenci a vypořádání rozdílů dle §7b, odst. 4 Zákona o dani z příjmů. Lze také doporučit provést inventarizaci pokladny, bankovního účtu, neuhrazených faktur vystavených a došlých. Může totiž vzniknout manko například v pokladně, zásobách či jiném oběžném majetku. (Linhart, 2000)

O zjištěné inventarizační rozdíly je potřeba upravit základ daně. „Manka přesahující náhrady jsou dle Zákona o dani z příjmů (§ 25, odst. 1, písm. n) nedaňovým výdajem. Protože poplatník vedoucí daňovou evidenci zaevidoval zásoby do daňových výdajů již při pořízení, bude muset o tyto částky zvýšit základ daně. U plátce DPH se u manka přesahujícího náhradu obvykle odvádí DPH.“ (Štohl, 2018)

Poté je třeba zaevidovat do peněžního deníku všechny příjmy a výdaje vztahující se k danému zdaňovacímu období a uzavřít jednotlivé knihy daňové evidence. Poté, co se dokončí inventarizace a uzávěrka, můžeme přistoupit k závěrce. Je nutné sestavit na základě údajů z peněžního deníku, knih pohledávek a závazků, výkaz o příjmech a výdajích a výkaz o majetku a závazcích. (Linhart, 2000)

Údaje z těchto výkazů slouží také k sestavení daňového přiznání k dani z příjmů fyzických osob. Na následujících obrázcích jsou ukázané výkazy sestavované v daňovém přiznání k dani z příjmu fyzických osob.

Obrázek 3: Výkaz o příjmech a výdajích

PŘÍLOHA č. 1
je součástí tiskopisu PŘIZNÁNÍ k dani z příjmů fyzických osob za zdaňovací období 2019 – 25 5405 MFin 5405 vzor č. 25 (dále jen „DAP“)

Rodné číslo:

Částky uveďte v celých Kč. Číselné hodnoty počítané v průběhu výpočtu daňové povinnosti jsou ukazateli ve smyslu ustanovení § 146 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád, ve znění pozdějších předpisů a jejich zaokrouhlení se provádí s přesností na dvě desetinná místa. Postupně zaokrouhlování ve dvou nebo více stupních je nepřipustné.

Výpočet dílčího základu daně ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)

1. Výpočet dílčího základu daně z příjmů ze samostatné činnosti (§ 7 zákona)
Příjmy plynoucí ze zdrojů na území České republiky a příjmy plynoucí ze zdrojů v zahraničí

Vedu daňovou evidenci*) Vedu účetnictví*) Uplatňuji výdaje procentem z příjmů*)

	poplatník	finanční úřad
101 Příjmy podle § 7 zákona		
102 Výdaje související s příjmy podle § 7 zákona		
103 (neobsazeno)		
104 Rozdíl mezi příjmy a výdaji (ř. 101 – ř. 102) nebo výsledek hospodaření (zisk, ztráta)		
105 Úhm částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona zvyšující – uveďte úhm částek zvyšujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		
106 Úhm částek podle § 5, § 23 zákona a ostatní úpravy podle zákona snižující – uveďte úhm částek snižujících výsledek hospodaření nebo rozdíl mezi příjmy a výdaji. Podkladem jsou částky uvedené v odd. E na str. (2)		
107 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
108 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), kterou rozdělujete na spolupracující osobu (osoby) podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
109 Část příjmů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (zisk), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
110 Část výdajů nebo výsledku hospodaření před zdaněním (ztráta), která připadá na Vás jako na spolupracující osobu podle § 13 zákona, včetně člena rodiny zúčastněného na provozu rodinného závodu		
111 (neobsazeno)		
112 Váš podíl jako společníka veřejné obchodní společnosti nebo komplementáře komanditní společnosti. Vykáže-li společnost ztrátu, označte svůj podíl znaménkem minus (-)		
113 Dílčí základ daně (ztráta) z příjmů podle § 7 zákona (ř. 104 + ř. 105 – ř. 106 – ř. 107 + ř. 108 + ř. 109 – ř. 110 – ř. 111 + ř. 112)		
114 Dílčí základ daně z příjmů podle § 7 zákona po vynětí (ř. 113 – úhm vylátných příjmů ze zdrojů v zahraničí podle § 7 zákona)		

Zdroj: Finanční správa, 2019

Obrázek 4: Výkaz o majetku a závazcích

D. Tabulka pro poplatníky, kteří vedou daňovou evidenci podle § 7b zákona
Vyplňte pouze v případě, vedete-li daňovou evidenci podle § 7b zákona. Údaje, prosím, vyplňte v celých Kč.

	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
1. Hmotný majetek		
2. Peněžní prostředky v hotovosti*)		
3. Peněžní prostředky na bankovních účtech*)		
4. Zásoby		
5. Pohledávky včetně poskytnutých úvěrů a zápujček		
6. Ostatní majetek*)		
7. Dluhy včetně přijatých úvěrů a zápujček		
8. Rezervy		
9. Mzdy	<input type="text"/>	

*) označené údaje jsou nepovinné

Zdroj: Finanční správa, 2019

Tiskopis daňového přiznání i s jeho přílohami nalezneme na stránkách finanční správy v databázi daňových tiskopisů.

Povinnost uchovávat účetní závěrku je deset let následujících po roce, kterého se týká. (Zákon o účetnictví, § 31 a § 32)

3.5 Rozdíly mezi daňovou evidencí a účetnictvím

„Hlavní rozdíl mezi daňovou evidencí a účetnictvím je ve zjišťování výsledku hospodaření. V daňové evidenci se zjišťuje jako rozdíl mezi příjmy a výdaji, v účetnictví jako rozdíl výnosů a nákladů.“ (Štohl, 2019, s. 17)

V daňové evidenci však nejde o rozdíl veškerých příjmů a výdajů, ale o rozdíl pouze daňových příjmů a daňových výdajů, které jsou zahrnované do základu daně, a to jak peněžních, tak i nepeněžních. Zatímco v účetnictví se výsledek hospodaření vypočte jako rozdíl veškerých nákladů a výnosů, který se dále upravuje.

Účetnictví upravuje nejvíce zákon o účetnictví, pro daňovou evidenci je hlavní zákon o daních z příjmů (§ 7b ZDP).

Rozdíly v pojmech pro výpočet základu daně z příjmů v obou evidencích (Kandler, 2015):

- Příjmy – přijaté peníze, hlavním kritériem je okamžik zaplacení
- Výdaje – úbytek peněz z pokladny nebo bankovního účtu, důležitý je tady také okamžik zaplacení
- Výnosy – tržby vyjádřené v Kč za provedené práce a služby, není rozhodující okamžik zaplacení, ale provedení úkonu
- Náklady – spotřeba hospodářských prostředků (např. spotřeba materiálu, energie...), důležitý je zde také okamžik provedení daného úkonu

V účetnictví se jedná o mnohem detailnější a obsáhlejší pohled na hospodaření firmy, hospodářský výsledek je zjišťovaný jako rozdíl mezi náklady a výnosy. Náklady a výnosy se účtují v časové a věcné souvislosti. Účtuje se formou podvojného zápisu (Má dáti/dal). (Kandler, 2015)

Povinnost vést účetnictví mají (Zákon o účetnictví, § 1 odst. 2)

- a) Všechny právnické osoby
- b) Organizační složky státu
- c) Fyzické osoby, které jsou zapsané v obchodním rejstříku
- d) Fyzické osoby, jejichž obrat za bezprostředně předcházející kalendářní rok přesáhl částku 25 mil. Kč
- e) Fyzické osoby, které se tak dobrovolně rozhodly
- f) Svěřenecké fondy
- g) Fondy obhospodařované penzijní společností
- h) Investiční fondy bez právní osobnosti

Pokud se fyzická osoba stane účetní jednotkou, musí vést účetnictví nejméně po dobu pěti let. (Kandler, 2015)

3.6 Daňový dopad v daňové evidenci a účetnictví

V případě vedení daňové evidence získáváme údaje pro zjištění základu daně z peněžního deníku a z ostatních evidencí se zjišťují nepeněžní příjmy a výdaje, které mají vliv na základ daně z příjmů, například jde o přijaté dary poplatníkem v souvislosti s podnikáním nebo nepeněžní příjmy ze zápočtu vzájemných pohledávek a závazků. Nepeněžní výdaj je například tvorba zákonné rezervy na opravy hmotného majetku, odpisy majetku nebo nepeněžní výdaje ze zápočtu vzájemných pohledávek a závazků. Základ daně je tedy rozdíl mezi daňovými příjmy a daňovými výdaji, který se dále upravuje. Nedaňové příjmy a výdaje nemají žádný vliv na základ daně v daňové evidenci. Jedná se například o nedaňové osobní vklady do podnikání, vrácení nadměrného odpočtu DPH, výdaje osobní spotřeby podnikatele a odvod DPH. Na rozdíl od toho v účetnictví je základ daně rozdíl mezi výnosy a náklady, který se také dále upravuje. (Štohl, 2018)

Zdaňovací období je u daňové evidence kalendářní rok – 12 po sobě jdoucích měsíců začínajícím prvním dnem měsíce ledna. U účetnictví může být zdaňovacím obdobím také kalendářní rok, anebo hospodářský rok – 12 po sobě jdoucích měsíců začínajícím prvním dnem jakéhokoliv měsíce v roce, který se v daňové evidenci používat nesmí. U obou evidencí si také fyzická osoba může uplatnit různé slevy na dani, například základní slevu na poplatníka 24 840 Kč ročně nebo slevu na dítě žijící s poplatníkem ve stejné domácnosti 15 204 Kč ročně. Tyto

slevy se odečtou od celkového základu daně po sečtení všech příjmů z § 6, 7, 8, 9 a 10. Veškeré tyto údaje uvádí podnikatelé ve svém každoročním daňovém priznání. (Štohl, 2018)

Na výpočet sociálního a zdravotního pojištění osob samostatně výdělečně činných se nevztahují příjmy z § 6 – zaměstnání, § 8 – kapitálové příjmy, § 9 – nájem a § 10 – mimořádné jednorázové příjmy. Čili na platbu zdravotního a sociálního pojištění osob samostatně výdělečně činných má vliv pouze základ daně ze samostatné činnosti dle § 7 – podnikání. Nájemné z majetku nezařazeného do obchodního majetku dle § 7 se daní dle § 10 jako ostatní mimořádné příjmy – nemá vliv na sociální a zdravotní pojištění podnikatele. (Zákon č. 586/1992 Sb. o daních z příjmů § 10)

3.7 Shrnutí teoretické části

V předchozích kapitolách teoretické části byly vysvětleny obecné principy daňové evidence, pravidla jejího vedení a také povinnosti fyzických osob dle platných právních norem. Dále byly také porovnány oba druhy evidence podnikatelské činnosti u fyzických osob, tj. daňová evidence a účetní evidence a uvedeny hlavní rozdíly, které je odlišují. V poslední části byl stručně popsán daňový dopad obou evidencí základ daně z příjmů.

4 PRAKTICKÁ ČÁST

Vedení daňové evidence jedné malé firmy se sama věnuji od roku 2016. Od této doby se firma každý rok více rozrůstá a zvyšují se prodeje.

4.1 Charakteristika vybrané firmy

Vybraný podnikatel XY provozuje svou činnost na základě živnostenského oprávnění a není zapsaný v obchodním rejstříku. Podnikat začal od roku 2008, avšak mezi roky 2010 a 2016 svou činnost přerušil. Činnost znovu zahájil na začátku roku 2016 a dne 8.10. 2016 se stal podnikatel měsíčním plátcem daně z přidané hodnoty. Naše spolupráce začala v roce 2016 a od této doby vedu podnikateli daňovou evidenci.

4.1.1 Předmět podnikání

Hlavním předmětem podnikání subjektu je Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona. Podnikatel si v roce 2016 otevřel prodejnu s tabákovými výrobky a časopisy na okraji Prahy, kde provozuje svou činnost.

Živnostenská oprávnění:

- Živnostenské oprávnění č. 1: Výroba, obchod a služby neuvedené v přílohách 1 až 3 živnostenského zákona (vznik 1. 3. 2008), velkoobchod a maloobchod (zahájeno: 25. 05. 2010), Zprostředkování obchodu a služeb (zahájeno: 15. 2. 2017) – Ohlašovací živnosti volné
- Živnostenské oprávnění č. 2: Prodej kvasného lihu, konzumního lihu a lihovin (vznik 10. 10. 2016) – živnost koncesovaná

Dále nalezneme v živnostenském rejstříku podrobné informace o podnikateli, také například místa provozoven, která se časem měnila.

Podnikatel XY podniká v provozování prodejny s tabákovými výrobky, kde sám prodává noviny, časopisy a různé jiné zboží jako jsou například cigarety, nealkoholické nápoje, alkohol, dálniční známky nebo různé drobné občerstvení. Jeho činností je také nákup všeho zboží, jednání s obchodními partnery a zákazníky. Zaměstnává jednoho zaměstnance na dohodu o provedení práce, který vypomáhá při prodeji zboží.

Podnikatel je uveden v registru plátců DPH na stránkách ministerstva financí, nalézt lze po

zadání jeho daňového identifikačního čísla. Není zde veden jako nespolehlivý plátce, což znamená, že DPH odvádí správně a včas.

4.1.2 Vývoj daňové povinnosti

V následující tabulce je uvedena daň z příjmů v jednotlivých letech podnikání.

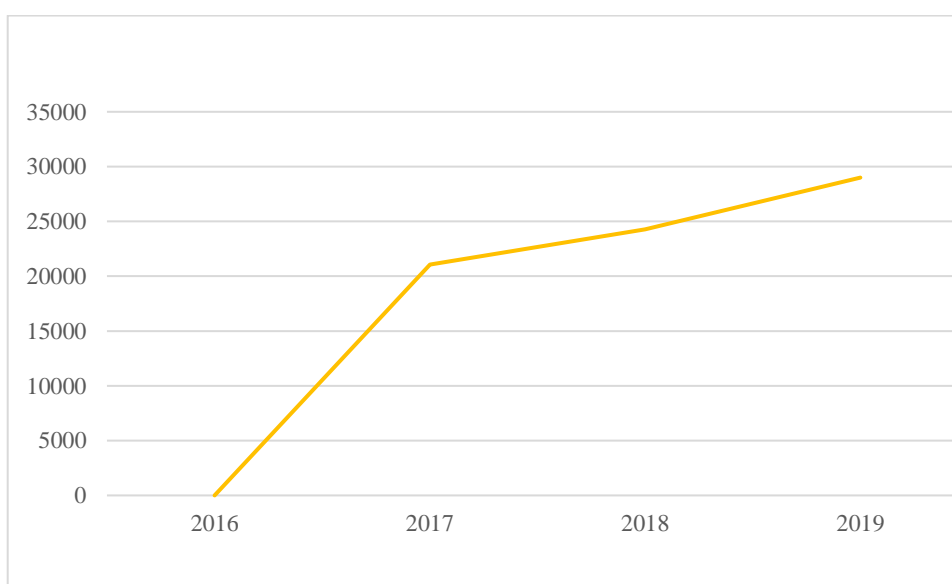
Tabulka 3: Vývoj daňové povinnosti

Rok	Daňová povinnost
2016	0 Kč
2017	21 060 Kč
2018	24 270 Kč
2019	28 995 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Za toto období došlo pouze k malým výkyvům ve výši daňové povinnosti mezi sledovanými roky. Podnikatel uplatňuje základní slevu na poplatníka. Vývoj daňové povinnosti můžeme porovnat i na následujícím grafu, neustále však roste vzhledem ke zvýšení tržeb a rozšíření sortimentu v prodejně.

Graf 1: Daňová povinnost

Zdroj: vlastní zpracování

4.2 Účetní program

Daňová evidence podnikatele XY je vedena v účetním programu Duel od firmy Ježek software s.r.o., který může soužit zároveň také jako ekonomický systém pro různé subjekty, od živnostníků až po akciové společnosti. Umožňuje zpracovávat daňovou evidenci nebo účetnictví. Také lze zde vytvářet fakturace, vést knihu jízd, evidenci majetku nebo mezd. Tento program je placený, zákazník si zakoupí vždy základní verzi, ke které lze dokupovat různé moduly (funkce). (Ježek software s.r.o., 2020)

Moduly programu Duel (Ježek software s.r.o., 2020):

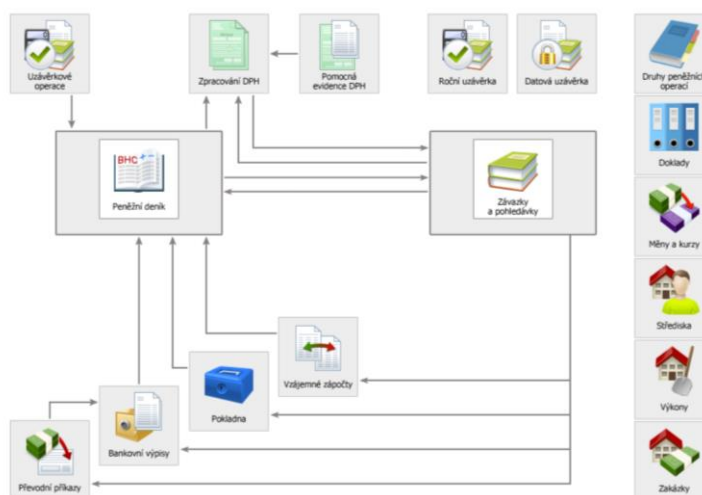
- Účetnictví – účetní deník, závazky a pohledávky, vzájemné zápočty, pokladna, převodní příkazy, bankovní výpisy, zpracování DPH, výkazy
- Daňová evidence – peněžní deník, závazky a pohledávky, pokladna, převodní příkazy, bankovní výpisy, zpracování DPH, uzávěrkové operace
- Analýzy – analýza účtů, tiskové sestavy, datové zdroje
- Kancelář – adresář firem, adresář osob, fakturace, objednávky, převodní příkazy, kniha jízd, evidence pošty, daňová přiznání
- Majetek – dlouhodobí, drobný, leasingový
- Mzdy – personalistika, nepřítomnosti, docházka, příprava mezd, měsíční mzdy, uzávěrka mezd
- Sklady – katalog položek, položky na skladě, ceníky, příjemky, fakturace, skladové operace, objednávky, výroba
- Prodej – seznam pokladen, účtenky, kasa, seznam e-shopů, přijaté objednávky
- E-Shop

Pro vedení daňové evidence podnikatele XY využívám hlavně modul daňové evidence, také ale modul kancelář a majetek.

Firma také nabízí širokou škálu školení, individuální nebo hromadná. Školení jsou zaměřená na používání účetních programů nebo také na odborná školení v účetnictví nebo podle pozice ve firmě. Všechna školení se pořádají pravidelně a na různých místech České republiky.

Na následujícím obrázku jsou zobrazeny agendy a funkce modulu daňové evidence v programu Duel.

Obrázek 5: Agendy a funkce modulu Daňová evidence

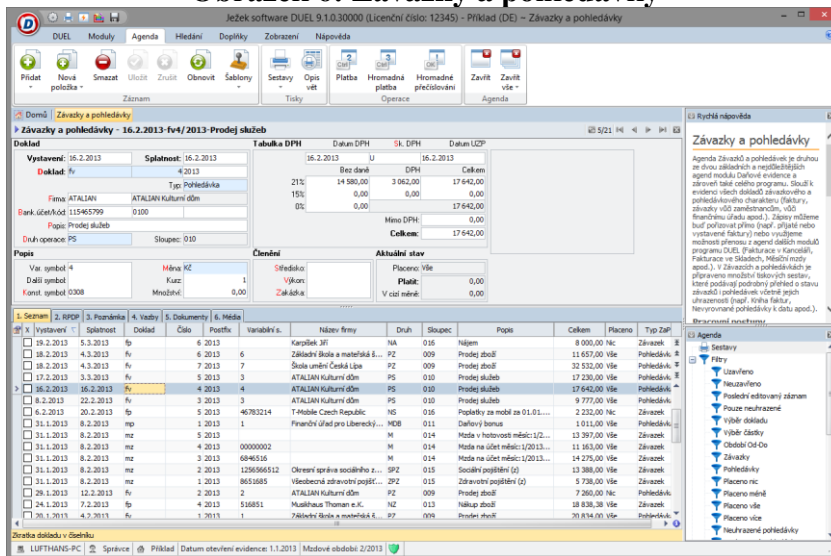

Zdroj: Ježek software s.r.o., 2020

Společnost Ježek software s.r.o. vznikla v roce 1992, jakožto sdružení Tichý & Ježek. První program se jmenoval ÚČTO a sloužil pouze pro dřívější jednoduché účetnictví. V roce 1996 vznikl druhý program STEREO pro dřívější podvojně účetnictví. Oba tyto programy fungují dodnes však s mnohými aktualizacemi a vylepšeními. Všechny programy nabízejí také možnost technické podpory, která je občas nutná ke správnému fungování programu. (Ježek software s.r.o., 2020)

Na dalším obrázku je zobrazen příklad, jak vypadá práce v programu v praxi. Vidíme zde závazky a pohledávky určitého podnikatele.

Obrázek 6: Závazky a pohledávky

Zdroj: Ježek software s.r.o., 2020

4.3 Vedení daňové evidence u podnikatele XY

Daňová evidence podnikatele XY je vedena ve výše zmíněném programu Duel od firmy Ježek software s.r.o. Program vyžaduje určité uživatelské nastavení pro správné vedení evidence.

Složky daňové evidence u podnikatele XY:

- Peněžní deník (deník příjmů a výdajů)
- Závazky a pohledávky
- Pokladna
- Banka
- Zpracování DPH
- Evidence majetku
- Kniha jízd

Samotný proces začíná komunikací s podnikatelem XY, kdy je potřeba od něj získat všechny potřebné doklady pro vedení evidence a měsíčního odvodu daně z přidané hodnoty. Potřebné doklady jsou přijaté a vydané faktury, a všechny pokladní doklady – vydané i přijaté. Podnikatel platí některé faktury každý měsíc ve stejné částce jako například nájemné, telefon a internet. Když podnikatel dodá potřebné doklady, seřadí se podle typu dokladu, data vystavení a očíslovají se interními čísly dokladů. V praxi se ale často stává, že podnikatel XY nedodá všechny doklady najednou. Dále se doklady zadávají do účetního programu.

4.3.1 Peněžní deník

Peněžní deník nebo také deník příjmů a výdajů je nejdůležitější a nejpoužívanější knihou v celé daňové evidenci. Evidují se v něm veškeré příjmy a výdaje z podnikatelské činnosti za dané zdaňovací období. V následující tabulce je uvedena část z peněžního deníku podnikatele XY. Je zde uvedeno datum, číslo dokladu, výdej a příjem peněz v hotovosti nebo přes bankovní účet, průběžné položky a příjmy a výdaje zahrnované nebo nezahrnované do základu daně. Vybraný podnikatel platí přijaté faktury častěji přes bankovní účet, protože jsou to většinou velké částky, menší částky platí v hotovosti. Jeho zákazníci mu mohou platit v trafice hotově nebo pomocí platební karty. Do peněžního deníku se také promítnou zaplacené faktury, a to dle jejich úhrady a také sem převádí vždy doklady ze složky daňové evidence pokladna.

Tabulka 4: Peněžní deník podnikatele XY

Datum	Doklad	Text	Peněžní prostředky v hotovosti		Peněžní prostředky na bankovním účtu		Průběžné položky		Příjmy zahrnované do základu daně	Výdaje zahrnované do základu daně	Příjmy nezahrnované do základu daně	Výdaje nezahrnované do základu daně
			Příjem	Výdej	Příjem	Výdej	Příjem	Výdej				
1.5.2019	FP	Nájem				12 000				10 000		2 000
1.5.2019	FP	Zboží				25 720				21 255		4 465
5.5.2019	D	Nákup PHM		1 100						909		191
7.5.2019	FV	Tržba			2 700				2 231		469	
11.5.2019	FP	Zboží				1 560				1 289		271
25.5.2019	FP	Internet				550				455		95
25.5.2019	FV	Tržba			7 560				6 248		1 312	

Zdroj: Vlastní zpracování

4.3.2 Závazky a pohledávky

Ve složce Závazky a pohledávky daňové evidence eviduje podnikatel XY přijaté a vydané faktury z podnikatelské činnosti. Přijaté faktury má hlavně za nákup zboží a provozní režii jako je například nájemné, internet a spotřeba energie. Vydané faktury vystavuje podnikatel pouze za provizi přepravní společnosti. V této složce se u každé faktury eviduje datum vystavení, datum splatnosti, číslo dokladu, faktura přijatá či vystavená, interní číslo dokladu, název firmy, datum zdanitelného plnění, částka bez DPH, výše DPH, celková částka, a forma úhrady – hotově či převodem. Podnikatel platí všechny své závazky včas dle data splatnosti, pokud se faktura uhradí, automaticky se v programu zobrazí v peněžním deníku. Někdy se také ale může stát, že je faktura uhrazena jen zčásti nebo může být hrazena vzájemným zápočtem, což znamená vyrovnaní závazků započítáním opravného daňového dokladu za vrácené zboží do nové faktury, která se sníží o tento opravný doklad. V následující tabulce je uvedena ukázka závazků a pohledávek podnikatele. Jsou zde čtyři přijaté faktury, první od O2 CZ za měsíční internet v provozovně, druhá od Alzy za nákup drobného materiálu, třetí od Makra za nákup zboží a čtvrtá od Peal CZ také za nákup zboží. Všechny faktury byly včas uhrazeny.

Tabulka 5: Závazky a pohledávky podnikatele XY

Datum vystavení	Splatnost	Číslo dokladu	Název firmy	DUZP	Cena bez DPH	DPH	Celková cena	Uhrazeno
2.1.2019	16.1.2019	1567	O2 CZ	2.1.2020	826,4	173,6	1 000	1 000
3.1.2019	17.1.2019	1345	Alza	3.1.2020	2 066	434	2 500	2 500
3.1.2019	17.1.2019	27889	Makro	3.1.2020	22 726	4 774	27 500	27 500
5.1.2019	21.1.2019	567888	Peal CZ	5.1.2020	34 346	7 215,16	41 562	41 562

Zdroj: vlastní zpracování

4.3.3 Pokladna

V této složce eviduje podnikatel XY veškeré platby v hotovosti. Zaznamenává zde hlavně účtenky za nákupy v obchodech a službách, například nákup benzínu a nákup zboží. Spadají sem ale také veškeré prodeje podnikatele v hotovosti z prodeje v prodejně. Tyto údaje jsou získány z vystavených účtenek pro zákazníky. Podnikatel si pořídil elektronickou pokladnu pro povinné účely EET. Za určité období se veškeré údaje z pokladny zaúčtují do peněžního deníku. V následující tabulce je uvedena ukázka vedení pokladních dokladů.

Tabulka 6: Pokladna podnikatele XY

Datum	Číslo dokladu	Název	Částka	Příjem	Výdej	Zůstatek
5.1.2019	55	Nákup PHM	1 520		1 520	15 150
10.1.2019	56	Nákup zboží	2 100		2 100	13 050

Zdroj: vlastní zpracování

4.3.4 Banka

Podnikatel XY ke svému podnikání využívá korunový bankovní účet zřízený u Československé obch. banky, a.s. Tento účet využívá hlavně k placení faktur dodavatelům, ale také k přijímání plateb z prodejny, pokud zákazníci platí kartou. Většinu přijatých plateb v hotovosti poté na tento účet vkládá. Účet využívá také na placení závazků vůči finančnímu úřadu (DPH) a také jím platí odvody na sociálním a zdravotním pojištění. Každý měsíc dostává výpis z účtu, kde jsou přehledně zaznamenány veškeré bezhotovostní transakce za dané období. Pomocí výpisu dále zaznamená úhrady faktur v závazcích a pohledávkách.

Tabulka 7: Banka podnikatele XY

Datum	Číslo dokladu	Název	Částka	Příjem	Výdej	Zůstatek
10.1.2019	b/1	Úhrada FV 1	1 500	1 500		175 356
15.1.2019	b/2	Úhrada FV 2	2 000	2 000		177 356

Zdroj: vlastní zpracování

4.3.5 Zpracování DPH

Složka Zpracování DPH slouží k měsíčnímu výpočtu DPH, které může vyjít buď jako daňová povinnost – daň na výstupu je vyšší než daň na vstupu nebo nadměrný odpočet – daň na vstupu je vyšší než na výstupu. V případě podnikatele XY vychází většinou vždy daňová povinnost, pouze jednou měl nadměrný odpočet, z důvodu pořízení auta, kdy mu bylo DPH vráceno. Podnikatel je měsíční plátcem DPH, je tedy třeba DPH vypočítat vždy každý měsíc. DPH se zpracovává ze všech daňových dokladů závazků, pohledávek a peněžního deníku za daný měsíc dle data zadaného v programu. Program sečte celkové DPH na vstupu a výstupu, poté je od sebe odečte a vznikne buď vlastní daňová povinnost, nebo nadměrný odpočet. Podnikatel je povinný měsíčně podávat také kontrolní hlášení, ve kterém uvádí veškeré faktury nad deset tisíc korun. Kontrolní hlášení se podává elektronicky přes internetové stránky ministerstva financí vždy do 25. dne v měsíci za měsíc předchozí. Spolu s kontrolním hlášením se elektronicky podává také přiznání k dani z přidané hodnoty. Po vypočítání DPH obdrží podnikatel příkaz k úhradě a musí ji do 25. dne v měsíci zaplatit.

4.3.6 Evidence majetku

Ve svém obchodním majetku eviduje podnikatel XY osobní automobil Renault Megane, který pořídil 12.7.2016 za pořizovací cenu 350 000 Kč.

Tabulka 8: Karta dlouhodobého majetku

Název: Osobní automobil Renault Megane		
Inventurní číslo: AR001	Způsob odpisování: Rovnoměrné	
Datum pořízení: 12.7.2016	Odpisová skupina: 2	
Datum zařazení do používání: 12.7. 2016		
Datum vyřazení:		
Datum	Operace	Částka
12.7.2016	Zařazení do používání	350 000
31.12.2016	Odpis	38 500
31.12.2017	Odpis	77 875
31.12.2018	Odpis	77 875
31.12.2019	Odpis	77 875
Zůstatková cena		77 875

zdroj: vlastní zpracování

Automobil spadá do druhé odpisové skupiny, pro kterou platí doba odpisování 5 let. Auto je odpisováno rovnoměrnými odpisy, pro které je stanovena odpisová sazba k jejich výpočtu. Podnikatel využívá maximální sazby stanovené v Zákoně o daních z příjmů § 31. V prvním roce používání podnikatel uplatnil odpis ve výši 38 500 Kč, což odpovídá 11 % ze vstupní ceny a v dalších letech dále uplatňoval 77 875 ve výši 22,5 % ze vstupní ceny. Automobil není ještě plně odepsán, jeho zůstatková cena činí 77 875 Kč.

4.3.7 Kniha jízd

Jelikož využívá podnikatel k podnikání osobní auto, které má zařazené v majetku, odepisuje ho a za nákup pohonných hmot zaplatí měsíčně více než 5 000 Kč, nevyužívá tedy paušální výdaje, ale skutečné výdaje pohonných hmot s autem spojené. Proto je povinen vést knihu jízd. Tuto knihu eviduje také v programu Duel, kde program nabízí mnoho funkcí a přehledů k udržování knihy jízd. Podnikatel XY si vždy uchovává účtenky o nákupu pohonných hmot a píše si na ně pokaždé stav najetých kilometrů, poté se každé tankování zaznamená do programu s místem a datem čerpání pohonných hmot. Dále se do knihy jízd zaznamenávají veškeré cesty podnikatele, odkud a kam jel, za jakým účelem a kolik kilometrů najel.

4.4 Silniční daň

Podnikatel XY je také povinen platit silniční daň. Pro výpočet této daně musíme znát zdvihový objem motoru v cm^3 a datum první registrace vozu, následné sazby nalezneme v zákoně o silniční dani. Zdvihový objem motoru osobního automobilu Renault Megane je $1\,968\text{ cm}^3$, proto automobil spadá do třetí skupiny nad $1\,500\text{ cm}^3$ do $2\,000\text{ cm}^3$, pro kterou platí roční daň ve výši 3 000 Kč. Podnikatel platí povinné čtvrtletní zálohy a uplatňuje slevu dle § 6. odst. 6 zákona o silniční dani – 25 % do 108 měsíců po první registraci. Výsledná daň je 2 250 Kč.

Tabulka 9: Silniční daň

Registrační značka	4M8XXXX
První registrace vozidla	1. 8. 2011
Zdvihový objem motoru	$1\,968\text{ cm}^3$
Daň	2 250 Kč

Zdroj: vlastní zpracování

4.5 Uzavření daňové evidence podnikatele

Uzavření daňové evidence je náročnější proces, který podnikatel XY provádí na koci každého roku. Slouží také hlavně ke zjištění základu daně a následného výpočtu a odvodu daně z příjmů. Předchází tomu však řada úkonů, je potřeba sestavit účetní uzávěrku a závěrku. Nejdříve je ale potřeba udělat inventarizaci neboli porovnání skutečného stavu se stavem v daňové evidenci a vypořádat případné rozdíly. Zjištěné skutečné stavy jsou také součástí Přílohy 1 daňového přiznání, kde podnikatel uvádí skutečné stavy hmotného majetku, peněžních prostředků v hotovosti a na bankovním účtu, stav majetku, pohledávek a dluhů. Podnikatel XY provádí fyzickou kontrolu stavu zboží v prodejně a ve skladu, následně tento stav porovná se stavem v daňové evidenci ve skladních kartách. Poté se doplní do skladních karet případné inventarizační rozdíly. Inventarizační rozdíly se vypořádají dle § 24 a 25 ZDP. Je také důležité zkontrolovat peněžní deník, knihu závazků a pohledávek, pokladní deník a posloupnost interních čísel dokladů, zda se nějaké neopakuje nebo zda nechybí v důsledku chybného zadání do účetního programu a případně opravit.

4.6 Daňové přiznání podnikatele XY

Pro účely daňového přiznání je nejdůležitější zjištění výsledku hospodaření, který je rozdíl mezi daňovými příjmy a daňovými výdaji, a následně z něj také zjistíme základ daně. Daňové příjmy a výdaje dle § 7 ze samostatné činnosti – sloupec příjmy s vlivem na zisk a výdaje s vlivem na zisk zjistíme z účetního programu po uzavření celého roku daňové evidence. V následující tabulce je uveden výsledek hospodaření podnikatele XY za rok 2019.

Tabulka 10: Výsledek hospodaření podnikatele XY

Daňové příjmy (řádek 101 – příjmy podle dle § 7 zákona)	8 659 391 Kč
Daňové výdaje (řádek 102 – výdaje související s příjmy podle dle § 7 zákona)	8 222 616 Kč
Výsledek hospodaření (zisk)	436 775 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Následně jelikož má podnikatel XY ve svém obchodním majetku osobní automobil, který odepisuje, odečte si roční odpis automobilu 77 875 Kč od výsledku hospodaření a vznikne dílčí základ daně. Podnikatel XY má pouze dílčí základ daně ze samostatné činnosti, který je zároveň celkovým základem daně. Dále se ještě dále upravuje o slevy na dani – sleva na poplatníka. V následující tabulce je uvedena úprava hospodářského výsledku o roční odpisy auta podnikatele.

Tabulka 11: Úprava výsledku hospodaření na základ daně

Výsledek hospodaření	436 775 Kč
Odpisy snižující výsledek hospodaření	77 875 Kč
Dílčí základ daně z příjmů podle § 7 zákona	358 900 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Jelikož podnikatel XY nemá děti, uplatňuje pouze základní slevu na poplatníka ve výši 24 840 Kč ročně. Tuto částku si odečte od výsledné daně z příjmů 15 %, což je zobrazeno v další tabulce.

Tabulka 12: Výsledná daň podnikatele XY

Dílčí základ daně ze samostatné činnosti podle § 7 zákona	358 900 Kč
Daň podle § 16 zákona	53 835 Kč
Základní sleva na poplatníka	24 840 Kč
Daň po uplatnění slevy podle § 35c zákona	28 995 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

4.6.1 Konečné stavy v daňovém přiznání

V daňovém přiznání musí podnikatel XY vyplnit také tabulku „Tabulka pro poplatníky, kteří vedou daňovou evidenci podle § 7b zákona“. Vyplňují se zde následující údaje na začátku zdaňovacího období a na konci zdaňovacího období v celých Kč.

V následující tabulce jsou uvedeny konečné stavy podnikatele XY.

Tabulka 13: Pro poplatníky, kteří vedou daňovou evidenci podle § 7b zákona

	Na začátku zdaňovacího období	Na konci zdaňovacího období
Hmotný majetek	155 750 Kč	77 875 Kč
Peněžní prostředky v hotovosti	65 695 Kč	125 222 Kč
Peněžní prostředky na BÚ	537 875 Kč	707 654 Kč
Zásoby	80 213 Kč	56 172 Kč
Pohledávky	-	35 395 Kč
Ostatní majetek	-	-
Dluhy	55 654 Kč	76 809 Kč
Rezervy	-	-

Zdroj: Vlastní zpracování

Jsou zde uvedeny stavy hmotného majetku, peněžních prostředků v hotovosti a na bankovním účtu, zásob, pohledávek a dluhů na začátku zdaňovacího období a na konci zdaňovacího období. V této tabulce můžeme vidět nově vzniklé pohledávky, ale také zvýšení dluhů. Podnikatel také nemá žádné rezervy ani ostatní majetek.

4.6.2 Zálohy na zdravotní a sociální pojištění

Podnikatel XY musí také platit měsíční zálohy na zdravotní a sociální pojištění. Zálohy se odvádějí každý měsíc v roce a vypočítají se z 50 % základu daně předešlého zdaňovacího období. Vyměřovací základ je tedy polovina rozdílu mezi příjmy a výdaji. Minimální vyměřovací základ pro zdravotní pojištění je 196 194 Kč dle § 5 písm. b zákona 48/1997 Sb. a pro sociální pojištění je minimální vyměřovací základ 98 100 Kč dle § 5 odst. 1 zákona 589/1992 Sb. Pokud má podnikatel menší vyměřovací základ než tyto minimální základy a podnikání je jeho hlavní činností, musí použít tyto částky pro výpočet pojištění. Dále se z těchto základů vypočte u zdravotního pojištění 13,5 % a u sociálního 29,2 %. V následujících tabulkách je vypočítáno zdravotní (Tab. 14) a sociální pojištění (Tab. 15) podnikatele XY pro rok 2020.

Tabulka 14: Zdravotní pojištění podnikatele XY

Příjmy	8 659 391 Kč
Výdaje	8 300 491 Kč
Základ daně	358 900 Kč
50 % ze základu daně	179 450 Kč
Minimální vyměřovací základ	196 194 Kč
Pojistné	26 487 Kč
Nová výše zálohy	2 352 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

Jelikož polovina základu daně podnikatele XY je nižší než minimální vyměřovací základ, musíme k výpočtu pojistného použít částku minimálního vyměřovacího základu 196 194 Kč. Tuto částku dále vynásobíme 13,5 % a zjistíme roční pojistné na zdravotní pojištění. Výše zálohy tohoto pojištění se odvíjí od průměrné měsíční mzdy, která byla pro rok 2020 stanovena na 34 835 Kč, z této částky vypočteme 50 % a následně 13,5 %. Nová výše zálohy na zdravotním pojištění tedy bude 2 352 Kč měsíčně. Tato záloha se platí od 1. ledna 2020 každý měsíc, uhrazena musí být vždy do 8. dne následujícího měsíce. (Bureš 2019)

Tabulka 15: Sociální pojištění podnikatele XY

Příjmy	8 659 391 Kč
Výdaje	8 300 491 Kč
Základ daně	358 900 Kč
50 % ze základu daně	179 450 Kč
Minimální vyměřovací základ	98 100 Kč
Pojistné	52 400 Kč
Nová výše zálohy	4 367 Kč

Zdroj: Vlastní zpracování

U sociálního pojištění má podnikatel XY vyšší částku 50 % základu daně, než je minimální vyměřovací základ. Pojistné na sociální pojištění vypočteme tedy ze 179 450 Kč, ze které vypočítáme 29,2 % a tuto částku následně vydělíme 12ti měsíci, abychom získali měsíční zálohu, která v tomto případě vychází 4 367 Kč měsíčně. Sociální pojištění pro nový rok platí podnikatelé od měsíce, ve kterém podali Přehled o příjmech a výdajích za rok 2019, což bývá většinou v březnu, kdy do konce měsíce musí být odevzdané daňové přiznání. Splatnost zálohy sociálního pojištění je od 1. do posledního dne měsíce za měsíc, za který se pojistné odvádí. (Bureš, 2019)

4.7 Výhody a nevýhody vedení daňové evidence

Hlavní výhodou vedení daňové evidence je, že podnikatel platí daň z příjmů pouze ze skutečně přijatých peněz (tržeb a uhrazených faktur) na rozdíl od účetnictví, kde podnikatel platí daň i z neuhraných faktur, které vystavil svým odběratelům. Další výhodou je menší administrativní náročnost a menší náročnost na vybavení při vedení daňové evidence, jako je například levnější účetní program. Účetnictví však přináší komplexnější pohled na hospodaření podnikatele. Je také nutné sestavovat Rozvahu a Výkaz zisků a ztrát, které obsahují důležité informace užitečné pro podnikatele. Daňová evidence tedy slouží hlavně k zjištění základu daně a neposkytuje další podrobné informace o podnikání. Další nevýhodou daňové evidence je, že si podnikatel nemůže uplatnit veškeré náklady spojené s podnikáním, může si uplatnit pouze zaplacené výdaje. Podnikatel XY mívá nějaké nezaplacené nákladové faktury na přelomu roku, protože neplatí veškeré faktury ihned, ale například po čtrnácti dnech nebo i po měsíci. Vystavených faktur má za celý rok velice málo a odběratelé mu platí většinou ihned, hlavní příjmy má totiž z prodeje v prodejně, kdy zákazníci platí ihned, nevznikají zde tedy skoro žádné výnosy bez zaplacení. Na konci roku vzniká tedy část nezaplacených nákladů. Pokud by podnikatel vedl účetnictví, tento rozdíl by mohl snížit základ daně a mohl by tedy platit nižší daň.

4.8 Doporučení

Vzhledem k výše uvedeným výhodám a nevýhodám vedení daňové evidence bych podnikateli XY navrhla následující možnosti na zlepšení a optimalizaci.

První návrh je dobrovolný přechod na účetnictví. Účetnictví je sice administrativně náročnější, mohlo by ale podnikateli přinést určité výhody jako například že, faktury přijaté a vystavené

jsou v účetnictví v rozvaze a výsledovce vedené jako závazky a pohledávky bez ohledu na zaplacení, ukazují tedy výsledek hospodaření firmy. Podnikatel má také velké množství přijatých faktur, ročně zhruba okolo tisíce faktur a také mnoho daňových dokladů, které platí v hotovosti, ztrácí se tady tedy i přehlednost – v účetnictví je prokazatelný výsledek hospodaření firmy, je přehledný zisk či ztráta, skutečně uhrazené závazky a pohledávky, majetek, aktiva a pasiva, dluhy a závazky s pohledávkami vůči jednateli. Účetnictví by poskytlo větší přehled o hospodaření firmy podnikateli, podvojný zápis by také poskytl lepší analýzu zpracovaných dat. Jak už bylo zmíněno v předchozí kapitole, podnikatel mívá také některé nezaplacené nákladové faktury na přelomu roku, což by při vedení účetnictví snížilo v závěru roku základ daně a mělo pozitivní vliv na výši daně z příjmů.

Druhým návrhem je uplatňování výdajů paušálními výdaji místo skutečnými, tedy 60 % z celkových daňových příjmů. V roce 2019 bylo pro podnikatele výhodnější využít skutečné výdaje, avšak tato skutečnost nemusí být každý rok. Proto bych doporučila provádět každý rok daňovou analýzu, zda se nevyplatí využít paušální výdaje, díky kterým by podnikateli XY vyšla menší daňová povinnost než při uplatňování skutečných výdajů.

Posledním návrhem je pokračovat ve vedení daňové evidence jako doposud, avšak dodávat veškeré podklady pro vedení evidence včas za určitý měsíc, aby nedocházelo k nepřesnostem a narušení časové posloupnosti dokladů. A také platit přijaté faktury na konci roku do 31. 12., aby bylo možné je uplatnit k výpočtu daně z příjmů za daný rok a nedocházelo k převodu významných částek nezaplacených nákladových faktur na další rok, jak bylo zmíněno v předchozí kapitole Výhody a nevýhody daňové evidence.

Z těchto výše uvedených návrhů pro zlepšení je nejlepší variantou pro podnikatele XY nadále pokračovat ve vedení daňové evidence, dodávat ale veškeré doklady včas a také každý rok provádět daňovou analýzu, zda se nevyplatí pro výpočet daně z příjmů využít paušální výdaje. Platit také přijaté faktury co nejdříve, zejména ty na konci roku, aby si tyto zaplacené výdaje mohl podnikatel uplatnit v rámci snížení základu daně pro daný rok. Dobrovolný přechod na účetnictví by sice přinesl určité výhody, jako je lepší přehlednost o hospodaření firmy nebo možné snížení základu daně o nezaplacené nákladové faktury, avšak pokud podnikatel zaplatí veškeré nákladové faktury na konci roku není nutné pro možné snížení daně z příjmu přecházet na účetnictví. Vedení účetnictví by bylo také více administrativně náročnější, časově náročné a nákladnější, vyžadovalo by také vyšší nároky na vybavení zejména rozšíření programu na účetnictví.

5 ZÁVĚR

Tématem této bakalářské práce je Vedení daňové evidence ve vybrané firmě, které se zabývá základními pojmy daňové evidence, jejím vedením, právní úpravou a daňovým dopadem na základ daně. Cílem této práce bylo navrhnout optimalizační opatření při vedení daňové evidence.

Teoretická část je rozdělena do sedmi hlavních kapitol, které se zabývají daňovou evidencí. Je věnovaná hlavně vysvětlení základních pojmů, povinnostmi fyzických osob, které ji vedou právní úpravou, porovnání s účetní evidencí a daňovému dopadu. Důležité také bylo studium potřebné literatury.

V praktické části jsem se detailně věnovala vedení daňové evidence u konkrétního vybraného podnikatele. Představila jsem ekonomický program, ve kterém je daňová evidence vedena, dále jsem popsala podnikatelskou činnost vybraného podnikatele – zápis do živnostenského rejstříku a živnosti, která v něm má zapsané. Následně jsem se věnovala samotnému vedení evidence a jednotlivým složkám daňové evidence, které vybraný podnikatel vede. Formou tabulek jsem ukázala příklady z většiny těchto složek. Dále jsem uzavřela daňovou evidenci a spočítala výslednou daňovou povinnost podnikatele za rok 2019. Nakonec jsem uvedla a vypočítala nové zálohy na sociální a zdravotní pojištění na rok 2020, a také shrnula výhody a nevýhody vedení daňové evidence.

V závěru praktické části jsem doporučila podnikateli XY několik návrhů na zlepšení – dobrovolný přechod na účetnictví, uplatňování výdajů paušálními výdaji místo skutečnými výdaji a pokračování ve vedení daňové evidence s určitými změnami. Doporučila jsem pokračování ve vedení daňové evidence s tím, že je výhodné provádět každý rok daňovou analýzu, zda se nevyplatí místo skutečných výdajů využít paušální výdaje k menší daňové povinnosti. Dobrovolný přechod na účetnictví není pro podnikatele XY výhodný, vzhledem k administrativní a finanční náročnosti.

Tato bakalářská práce může být také užitečná pro jiné podnikatele, kteří mají podobné skutečnosti jako vybraný podnikatel XY, nebo přemýšlí o dobrovolném přechodu z daňové evidence na účetnictví.

6 SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

BĚHOUNEK, Pavel, 2019. *Daňové zákony: v úplném znění k 1. 1. 2019*. Olomouc: ANAG, 320 s. ISBN 978-80-7554-186-4.

BUREŠ, Michal, 2019. Jak vzrostou minimální zálohy pro OSVČ v roce 2020? In: *Finance.cz* [online]. Praha: Mladá fronta, 2020 [cit. 2020-4-1]. Dostupné z: <https://www.finance.cz/529315-minimalni-zalohy-osvc-2020/>

CARLSON, Bob, 2018. How Long Should You Keep Tax Returns? Longer Than You Think. In: *Forbes* [online]. Jersey City: Forbes Media, Jul 9, 2018 [cit. 2020-01-22]. Available at: <https://www.forbes.com/sites/bobcarlson/2018/07/09/how-long-should-you-keep-tax-returns-longer-than-you-think/#58f713fb4b36>

Databáze daňových tiskopisů, 2019. In: *Finanční správa* [online]. Creative Commons, 2019 [cit. 2020-04-12].

Duel, 2020. In: *Ježek software* [online]. Česká lípa: Ježek software, 2020 [cit. 2020-2-11]. Dostupné z: <https://www.jezeksw.cz/duel/>

DUŠEK, Jiří a Jaroslav SEDLÁČEK, 2019. *Daňová evidence podnikatelů: 2019*. 16. vyd. Praha: Grada, 144 s. ISBN 978-80-271-2631-6.

KANDLER, Ladislav, 2015. Rozdíl mezi vedením účetnictví a daňovou evidencí. In: *portál.POHODA.cz* [online]. Jihlava: Stormware, 28.12.2015 [cit. 2019-12-22]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/chci-zacit-podnikat/rozdil-mezi-vedenim-ucetnictvi-a-danovou-evidenci/>

LINHART, Jan, 2000. *Jednoduché účetnictví pro podnikatele 2000*. 2. vyd. Praha: Grada, 97 s. ISBN 80-7169-911-X

MALÁ, Pavlína, 2017. *Daňová evidence jako jedna z forem evidence podnikatelské činnosti fyzických osob* [online]. Znojmo, 62 s. [cit. 2020-04-20]. Bakalářská práce. Dostupné v Theses: <https://theses.cz/id/mvg5x8/?isshlret=Da%C5%88ov%C3%A1%3Bevidence%3Bjako%3Bjedna%3Bz%3Bforem%3Bevidence%3Bpodnikatelsk%C3%A9%3B%C4%8Dinnosti%3Bfyzick%C3%BDch%3B;zpet=%2Fvyhledavani%2F%3Fsearch%3DDa%C5%88ov%C3%A1%20evidence%20jako%20jedna%20z%20forem%20evidence%20podnikatelsk%C3%A9%20%C4>

8Dinnosti%20fyzick%C3%BDch%20osob%26start%3D1

Obecné informace, 2018. In: *Finanční správa* [online]. Creative Commons, 2018 [cit. 2019-12-22]. Dostupné z: <https://www.financnisprava.cz/cs/dane/dane/dan-z-prijmu/fyzicke-osoby-poplatnik/obecne-informace>

Solitea Česká republika, 2019a. Solidární daň neplatí jen boháči, ale i běžní zaměstnanci. Jak ji získáte zpět? In *money.cz* [online]. Brno: Soliea, 31.7.2019 [cit. 2019-12-22]. Dostupné z: <https://money.cz/dane-a-ucetnictvi/solidarni-dan-neplati-jen-bohaci-i-bezni-zamestnanci-ziskate-zpet/>

Solitea Česká republika, 2019b. Změny v uplatňování paušálních výdajů v roce 2019. In *money.cz* [online]. Brno: Soliea, 3.5.2019 [cit. 2019-12-22]. Dostupné z: <https://money.cz/dane-a-ucetnictvi/zmeny-uplatnovani-pausalnich-vydaju-roce-2019/>

ŠTOHL, Pavel, 2018. *Daně 2018*. 2. vyd. Znojmo: Štohl – Vzdělávací středisko Znojmo, 200 s. ISBN 978-80-87314-91-3.

ŠTOHL, Pavel, 2019. *Daňová evidence 2019*. Znojmo: Štohl – Vzdělávací středisko Znojmo, 164 s. ISBN 978-80-88221-24-1.

TRUHLÁŘOVÁ, Martina, 2018. Jak začít podnikat jako fyzická osoba. In: *portál.POHODA.cz* [online]. Jihlava: Stormware, 12. 11. 2018 [cit. 2019-11-06]. Dostupné z: <https://portal.pohoda.cz/pro-podnikatele/chci-zacit-podnikat/jak-zacit-podnikat-jako-fyzicka-osoba/>

Zákon č. 563/1991 Sb., o účetnictví. In: *nové ASPI* [online]. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020 [cit. 2020-04-20]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/39611/1/2>

Zákon č. 586/1992 Sb., o daních z příjmů. In: *nové ASPI* [online]. Praha: Wolters Kluwer ČR, 2020 [cit. 2020-04-20]. Dostupné z: <https://www.noveaspi.cz/products/lawText/1/40374/1/2>

7 SEZNAM TABULEK, OBRÁZKŮ A GRAFŮ

Tabulka 1: Roční odpisové sazby pro rovnoměrné odpisování.....	20
Tabulka 2: Koefficienty pro zrychlené odpisování.....	21
Tabulka 3: Vývoj daňové povinnosti.....	27
Tabulka 4: Peněžní deník podnikatele XY	31
Tabulka 5: Závazky a pohledávky podnikatele XY	32
Tabulka 6: Pokladna podnikatele XY	33
Tabulka 7: Banka podnikatele XY	33
Tabulka 8: Karta dlouhodobého majetku	34
Tabulka 9: Silniční daň.....	35
Tabulka 10: Výsledek hospodaření podnikatele XY	36
Tabulka 11: Úprava výsledku hospodaření na základ daně	37
Tabulka 12: Výsledná daň podnikatele XY	37
Tabulka 13: Pro poplatníky, kteří vedou daňovou evidenci podle § 7b zákona.....	38
Tabulka 14: Zdravotní pojištění podnikatele XY	39
Tabulka 15: Sociální pojištění podnikatele XY.....	39
Obrázek 1: Účetní jednotky	14
Obrázek 2: Struktura daňové evidence podnikatele	15
Obrázek 3: Výkaz o příjmech a výdajích	22
Obrázek 4: Výkaz o majetku a závazcích.....	22
Obrázek 5: Agendy a funkce modulu Daňová evidence	29
Obrázek 6: Závazky a pohledávky	29
Graf 1: Daňová povinnost	27

8 SEZNAM ZKRATEK

DE	Daňová evidence
OSVČ	Osoba samostatně výdělečně činná
FO	Fyzická osoba
ZDP	Zákon o daních z příjmů
DPH	Daň z přidané hodnoty
EET	Elektronická evidence tržeb